

Näringsdepartementet

2016-05-09

Kommitterad dagordning inför Jordbruks- och fiskerådet den 17 maj 2016

Icke- lagstiftande verksamhet

4. Djurs välbefinnande;

- Eurobarometer om djurs välbefinnande
- Inrättandet av en EU-plattform för djurs välbefinnande
 - *Lägesrapport från kommissionen*
 - *Diskussion* (Offentlig debatt i enlighet med artikel 8.2 i rådets arbetsordning)

Dokumentbeteckning
8410/16

Rättslig grund
-

Bakgrund

I början av 2015 inledde Sverige ett samarbete om djurskyddsfrågor inom EU med Danmark, Nederländerna och Tyskland. Detta har hittills resulterat i en gemensam deklaration om grisvälfärd och ett förslag om att kommissionen bör inrätta en EU-plattform för djurskydd.

Syftet med en EU-plattform för djurskydd är att bidra till ett stärkt djurskydd bl.a. genom att underlätta kommunikation samt utbyte av erfarenheter och bästa praxis mellan berörda parter. På jordbruks- och fiskerådet den 15 februari presenterades förslaget. En klar majoritet av medlemsstaterna var positiva. Flera medlemsstater betonade dock den

svåra marknadssituationen för EU:s jordbrukssektor. Den 23-24 februari ordnade kommissionen uppföljande möten med berörda aktörer och medlemsstaterna för att diskutera djurskydd. Även vid dessa möten fick förslaget om en djurskyddsplattform brett stöd.

På rådsmötet den 17 maj inbjuds kommissionen att presentera resultatet av en undersökning av EU-medborgarnas uppfattning om olika djurskyddsfrågor (Special Eurobarometer 442) och vad resultatet innebär för kommissionens framtida arbete med djurskydd. Rapporten som publicerades i mars 2016 visar bland annat att djurvälstånd för lantbrukets djur är viktig fråga för en majoritet av EU:s medborgare och att allt fler anser att djurskyddet för lantbrukets djur bör stärkas. Vidare inbjuds kommissionen att på rådsmötet lämna en lägesrapport om inrättandet av EU-plattform för djurskydd.

Även medlemsstaterna inbjuds att redovisa sin syn på vad resultatet av Eurobarometern har för det framtida djurskyddsarbetet. När det gäller förslaget till plattform för djurskydd ombeds medlemsstaterna föreslå områden som lämpar sig för diskussion i plattformen.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att resultatet av Eurobarometer 442 tydligt visar att djurskydd är en viktig fråga för EU:s medborgare. Kommissionen bör, mot bakgrund av detta, samt mot bakgrund av det positiva gensvar förslaget om en EU-plattform för djurskydd fått från samtliga berörda aktörer, snarast vidta åtgärder för att inrätta en sådan. Områden som regeringen anser att plattformen skulle kunna arbeta med är bland annat att verka för att stympling av djur, särskilt i fråga om svanskupering av grisar och näbbtrimning av fjäderfä, ska upphöra, liksom långa djurtransporter. Att komma ifrån oönskad kastrering av smågrisar bör också vara ett prioriterat område. En god djurvälstånd ger friska djur och leder till minskad antibiotikaanvändning. En annan viktig fråga är att utveckla system för att kommunicera mervärden i djurhållningen till konsumenterna.

Regeringen anser vidare att EU-medborgarnas engagemang för djurskyddsfrågor även är ett starkt argument för att kommissionen bör anta en ny strategi för djurskydd, för att följa upp den som sträckte sig fram t.o.m. 2015, liksom att så snart det är möjligt inrätta referenscenter för djurskydd inom EU.

EU-nämnden och MJU

Frågan var, i den delen som rör förslaget om en EU-plattform för djurskydd, senast föremål för samråd med EU-nämnden och information i MJU inför Jordbruks- och fiskerådet i februari 2016. Frågan om Eurobarometern har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i MJU.

5. Jordbruk och klimat

- *Föredragning av kommissionen*
- *Information från ordförandeskapet*
- *Diskussion*

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

Under sommaren avser kommissionen lägga fram lagförslag som är centrala för att genomföra EU:s klimatramverk till 2030, däribland förslag om åtagande om utsläppsminskningar för varje enskilt medlemsland och förslag om hur jordbruk och LULUCF¹ (skogsbruk och annan markanvändning) ska hanteras. Frågan om hantering av jordbruk och LULUCF inom ramverket förväntas därför bli föremål för diskussion vid mötet. Därutöver kan det bli en allmän diskussion om hur jordbruket kan bidra till klimatarbetet inom EU. Inga beslut kommer att fattas under denna punkt.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att jordbruk och LULUCF bör inkluderas i EU:s klimatramverk till 2030 på ett sätt som inte urholkar ambitionen i klimatramverket och som ger medlemsländerna möjlighet att utnyttja jord- och skogsbrukets potential att producera livsmedel och biomassa. Sektorerna bör inkluderas på ett sätt som inte sätter upp hinder för en hållbar användning av skogen till fossilfria produkter eller länders möjligheter att öka livsmedelsproduktionen. Samtidigt är det rimligt att exempelvis effekten av ett ökat biobränsleuttag synliggörs i ramverket. Det är också viktigt att medlemsländerna ges ansvar att utveckla nationella styrmedel anpassade till varje medlemslands förutsättningar

¹ LULUCF= Land Use, Land Use Change and Forestry

och att den nationella bestämmanderätten över skogspolitiken inte urholkas.

Regeringen anser vidare att medlemsstaterna behöver flexibilitet för att kunna ta på sig ambitiösa åtaganden och hantera ramverket kostnadseffektivt. Växthusgasutsläppen från jordbruket bör fortsatt inkluderas tillsammans med övriga icke-handlade sektorer, dvs. de sektorer som inte omfattas av EU:s handelssystem för utsläppsätter. Bokföringsreglerna behöver vara utformade så att länder med stora skogsarealer inte missgynnas, exempelvis i fråga om hur medlemsländerna kan tillgodoräkna sig ett eventuellt ökat koldioxidupptag i LULUCF-sektorn eller kostnadseffektivt hantera eventuellt minskat upptag i sektorn.

Regeringen välkomnar även en allmän diskussion om hur växthusgasutsläppen från jordbruket kan fortsätta att minska, i synnerhet mot bakgrund av att potentialen till minskningar är mer begränsad än i andra sektorer. I klimatarbetet inom jordbruket behöver hänsyn även tas till jordbrukets många värden och behovet av en ökad global livsmedelsproduktion.

EU-nämnden och MJU

Frågan var senast föremål för samråd med EU-nämnden och information i MJU inför Jordbruks- och fiskerådet i oktober 2015

6. Marknadssituationen

- Uppdatering från kommissionen

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

Efter rekordhöga priser på smör och skummjörkspulver under 2013 har priserna sjunkit kraftigt under 2014 och 2015. Prisfallet på smör och mjörkpulver beror på ökat utbud på världsmarknaden, minskad efterfrågan från framförallt Kina samt Rysslands importstopp. Det har föranlett en global obalans inom mejerisektorn. Under 2015 låg mjörkpriserna i EU, Sverige och globalt på en låg nivå och de har även nått den lägsta nivån sedan 2009. Denna prisutveckling har fortsatt under

2016 vilket har lett till en svår situation för många mjölkbönder, både i Sverige och i andra delar av EU.

Mot denna bakgrund, och även med beaktande av ett lågt pris på griskött i många EU-länder under sommaren 2015, har kommissionen tagit beslut om flera åtgärder riktade till animaliesektorn inom EU.

Kommissionen presenterade sitt krispaket på det extrainsatta rådsmötet i början av september 2015. Rättsakter för centrala åtgärder i paketet antogs av kommissionen i oktober och trädde i kraft den 16 oktober 2015. Åtgärderna omfattar nationella kuvert för riktat stöd till jordbrukare i drabbade sektorer, stöd till privat lagring, ökade möjligheter till förskott av stöd, bland annat direktstödet, ökad budget till säljfrämjande åtgärder och ökade uppköp av mejeriprodukter för biståndsändmål.

Inom ramen för kommissionens ordinarie befogenheter har åtgärderna förlängts för privat lagring av smör och skummjörkspulver till 30 september 2016.

Flera medlemsstater har efterfrågat nya krisåtgärder, varpå marknadssituationen har diskuterats vidare vid möten i Särskilda jordbrukskommittén och i Jordbruks- och fiskerådet under våren.

På Jordbruks- och fiskerådet 14 mars 2016 informerade kommissionen om åtgärder som planeras träda i kraft och åtgärder som kommissionen ska titta närmare på. Exempel på möjliga åtgärder som presenterades är:

- Utökade möjligheter till statsstöd.
- Ytterligare privat lagring av griskött.
- Undersöka möjligheten till förskottsutbetalningar av gårdsstödet.

Rådet fattade i april 2016 beslut om att höja taket för intervention av mjölkpulver och smör under innevarande år.

Kommissionen kommer på Jordbruks- och fiskerådet 17 maj att ge en lägesrapport om marknadssituationen.

Förslag till svensk ståndpunkt

Mot bakgrund av den allvarliga situationen för i synnerhet många mjölkproducenter i EU bör Sverige inta en konstruktiv hållning till effektiva åtgärder på EU-nivå. Regeringen anser att eventuella nya åtgärder bör finansieras genom omprioriteringar inom beslutad jordbruksbudget. Sverige bör verka för lösningar i linje med den

marknadsanpassning av den gemensamma jordbrukspolitiken som skett under de senaste åren.

EU-nämnden och MJU

Frågan var senast föremål för samråd med EU-nämnden och information i MJU inför Jordbruks- och fiskerådet 11 april 2016.

7. Förenkling av den gemensamma jordbrukspolitiken

- *Information från kommissionen om läget och kommande steg*

Dokumentbeteckning

-

Rättslig grund

-

Bakgrund

EU-kommissionären för jordbruk, Phil Hogan, har prioriterat förenkling av den gemensamma jordbrukspolitiken. Under 2015 och 2016 har förenkling av riktlinjer, genomförandeakter och delegerade akter diskuterats med ett särskilt fokus på reglerna för direktstöd och den samlade marknadsordningen.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen är positiv till det förenklingsarbete som inletts och ser även positivt på eventuella ytterligare förenklingsförslag. Regeringen anser dock att det är viktigt att förenklingsarbetet inte leder till orimlig ökad administrativ börda för myndigheter och lantbrukare. Det är viktigt att väga förenklingsförslag mot värdet av stabilitet och förutsägbarhet i regelverket.

EU-nämnden och MJU

Frågan var senast föremål för samråd med EU-nämnden och information i MJU inför Jordbruks- och fiskerådet i maj 2015.

8. ÖVRIGA FRÅGOR

8 a. Aktuellt lagstiftningsförslag

(Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

- **Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om minskning av nationella utsläpp av vissa luftföroreningar och om ändring av direktiv 2003/35/EG (första behandlingen)** Interinstitutionellt ärende: 2013/0443 (COD)
- *Information från den polska delegationen*

På miljørådet i december 2015 beslutades om en allmän inriktning för det s.k. Takdirektivet. I den allmänna inriktningen frångicks principen om en gemensamt fastställd ambitionsnivå. Polen är ett av fem länder (Italien, Rumänien, Polen, Storbritannien och Grekland) som fick stora lättnader i ambitionsnivån genom den allmänna inriktningen, dock inte för ammoniak utan för NO_x och flyktiga gaser. Sverige angav vid miljørådet en deklARATION tillsammans med Finland och Belgien som innebar att den allmänna inriktningen accepterades för att förhandlingarna skulle kunna fortsätta men att det fanns mycket övrigt att önska i fråga om ambitionsnivå och fördelningsprincipen mellan medlemsstaterna.

Polen anser att det är för tidigt att avsluta förhandlingarna och att det krävs fördjupade analyser avseende direktivets påverkan på jordbruket. Polen hävdar att ett antagande av direktivet kommer att få negativa konsekvenser för jordbrukssektorns konkurrenskraft och för livsmedelssäkerheten inom EU.

De nationella åtagandena är framtagna med bakgrund hur långt olika länder har kommit när det gäller sitt åtgärdsarbete och länder som redan gjort mycket, som Sverige, har därför fått mindre åtaganden.

8 b. (ev.) Dubbla standarder för livsmedelskvalitet

- *Information från den tjeckiska delegationen*

Tjeckien har begärt en övrig fråga på jordbruksrådet om livsmedelskvalitet. Det saknas i dagsläget mer utförlig information om vad den tjeckiska delegationen önskar lyfta, men enligt de uppgifter som

hittills framkommit är Tjeckien bekymrat över att exempelvis en chokladdryck som säljs i flera olika medlemsstater under samma varumärke kan innehålla olika mängd kakao beroende på i vilket land den säljs. Enligt Tjeckien förekommer det försäljning av livsmedel av sämre kvalitet i Östeuropa i större utsträckning än i resten av EU.

8 c. (ev.) Internationella finansinstitut och djurskyddsnormer

- Information från den österrikiska delegationen

Enligt information ska det österrikiska finansministeriet verka för att djurskyddskrav kopplas till investeringskapital från internationella finansinstitut, i enlighet med den österrikiska regeringens uppdaterade djurskyddspolicy från hösten 2015. Liknande initiativ pågår inom såväl finansieringsinstitut som i andra medlemsstater. Frågan lyftes även i den sk. Vught-deklarationen som undertecknades av jordbruksministrarna från Danmark, Nederländerna och Tyskland i december 2014 och som markerade början på det djurskyddssamarbete som Sverige senare anslöt sig till. Österrike önskar nu ta upp frågan på jordbruksrådet den 17 maj för information och diskussion.

8 d. Möte mellan jordbruksministrarna i G7 (Niigata, Japan, 23–24 april 2016)

- Information från kommissionen

Kärnfrågan under det japanska G7-ordförandeskapet är global livsmedelsförsörjning där en hållbar jordbruksproduktion är avgörande.

I den deklaration som antogs i samband med mötet identifieras tre utmaningar som jordbruket står inför:

- den ökade medelåldern bland jordbrukare i kombination med bristen på unga som ger sig in i sektorn,
- en ökad efterfrågan på säker, varierad och näringsrik kost, i samband med den ökade befolkningen, samt
- klimatförändringarna som sätter press på naturresurser och jordbrukssystem.

I ljuset av detta vill Japan fokusera på att förbättra jordbrukarnas situation genom bland annat behovet av ökad inkomst och stärka

jordbrukarnas roll i livsmedelsvärdekedjan. Ett jämställdhetsperspektiv inkluderas. Stor vikt läggs också vid klimatfrågan och hållbart jord- och skogsbruk samt fiske och arbetet med att minska livsmedelssvinn och motverka antimikrobiell resistens omnämns. Fortsatta satsningar på forskning och utveckling lyfts slutligen fram.

Kommissionen avser att vid rådsmötet den 17 maj informera från jordbruksministermötet den 23-24 april.

8 e. Den 13:e förhandlingsrundan i det transatlantiska partnerskapet för handel och investeringar

- På begäran av den österrikiska delegationen

EU och USA och förhandlar ett bilateralt frihandelsavtal, det s.k. TTIP-avtalet (Transatlantic Trade and Investment Partnership), sedan juni 2013. Hittills har 13 s.k. förhandlingsrundor genomförts, varav den senaste hölls i New York den 25-29 april. Nästa förhandlingsrunda är planerad att hållas i Bryssel i juli. Ett avtal skulle ha stor betydelse för att stärka de transatlantiska relationerna såväl ekonomiskt som politiskt. Ambitionen är att avtalet ska vara både djupt och omfattande samt täcka alla viktiga aspekter av handel och investeringar. Båda parter är överens om att miljö-, djur-, livsmedels, säkerhets- och hälsoskydd ska upprätthållas.

2016 blir ett viktigt år i förhandlingarna om TTIP. Båda parter har gjort klart att de är redo att söka avslut under innevarande år förutsatt att substansen finns på plats. Ett frihandelsavtal mellan EU och USA bör vara både djupt och omfattande samt täcka alla viktiga aspekter av handel och investeringar med USA. Regeringens målsättning är att nå ett så ambitiöst resultat som möjligt, samtidigt som möjligheten att upprätthålla och förstärka skyddet för bl.a. miljön, människors och djurs hälsa samt arbetstagare behålls.